

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2013

1226/2013

Laki

valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Tämän lain tarkoituksena on tehostaa valtion tieto- ja viestintäteknisiä toimintoja, parantaa tieto- ja viestintäteknisten palvelujen laatua ja yhteentoimivuutta sekä parantaa tieto- ja viestintäteknisen palvelutuotannon kustannustehokkuutta ja ohjausta. Tällä lailla selkiytetään valtion tieto- ja viestintäteknikan järjestämisen rakenteita kokoamalla hallinnollisesti yhteen valtion tieto- ja viestintäteknisiä toimintoja. Tällä lailla luodaan puitteet järjestää valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen yhtenäinen tuotanto ja käyttö.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, julkisen hallinnon tietohallinnon ohjaukseen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämiseen ja varmistamiseen sovelletaan julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain säännöksiä (634/2011).

2 §

Yhteiset palvelut

Valtion yhteiset tieto- ja viestintätekniset palvelut ovat palveluja, joiden järjestämisestä vastaavat valtion viranomaiset, joita käy-

tään tai on tarkoitettu käytettävän yleisesti ja laajasti julkisten hallintotehtävien tukena, joiden järjestäminen ei edellytä toimialakohtaisia ratkaisuja tai merkittävää toimialakohtaista osaamista, ja jotka perustuvat yleisesti käytettyihin tieto- ja viestintäteknisiin ratkaisuihin.

Valtion yhteisiä tieto- ja viestintäteknisiä palveluja ovat:

1) *yhteiset perustietotekniikkapalvelut*, joilla tarkoitetaan fyysisiä laitteita, laitteiston toiminnan edellyttämiä ohjelmistoja, tietoliikenne- ja viestintäpalveluja sekä näihin liittyviä infrastruktuuri- ja tukipalvelujen kokonaisuuksia;

2) *yhteiset tietojärjestelmäpalvelut*, joilla tarkoitetaan sellaisia tietojärjestelmiä ja niihin liittyviä palveluja, jotka tukevat julkisen hallintotehtävän tai organisaatioiden samankaltaisen toiminnan hoitamista;

3) *yhteiset sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelut*, joilla tarkoitetaan sähköisen asioinnin toteuttamisen edellyttämiä tai sähköisiin asiointipalveluihin liittymistä tukevia tieto- ja viestintäteknisiä ratkaisuja.

Yhteisten palvelujen on oltava kustannustehokkaita, käyttötarkoitukseensa yleisesti sovellettavia, suorituskykyisiä, toimintavaroja, käyttäjäystävällisiä, esteettömiä ja saatavilla tasapuolisesti koko Suomen alueella. Yhteisten palvelujen on noudatettava valtion

tietohallinnon kokonaisarkkitehtuuria ja yhteentoimivuuden kuvauksia ja määrittäyksiä ja niiden on täytettävä tarpeen mukaiset tietoturvallisuutta ja varautumista koskevat vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä yhteisistä palveluista, niiden 3 momentissa tarkoitettua laadusta sekä laadun ja kustannustehokkuuden todentamismenettelyistä.

3 §

Velvollisuus käyttää yhteisiä palveluja

Valtion virastojen ja laitosten on käytettävä yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja, ellei valtion kokonaisarkkitehtuurin, tietohallintoon liittyvien yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisten toimenpiteiden tai tieto- ja viestintätekniisten palvelujen yhteentoimivuuden taikka 2 §:n 3 momentissa tarkoitettujen seikkojen vuoksi organisaation ole välttämätöntä käyttää toiminnassaan tai sen osassa muuta palvelua. Valtiovarainministeriö päättää kuultuaan asianomaista ministeriötä ja 11 §:ssä tarkoitettua asiakasneuvottelukuntaa asiakkaan oikeudesta käyttää muita kuin yhteisiä palveluja. Jos valtiovarainministeriö ja asianomainen ministeriö ovat eri mieltä asiasta, päätöksen asiassa tekee valtioneuvosto.

Valtion virastojen, laitosten ja valtion liikelaitosten on käytettävä yhteisiä sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalveluja ellei organisaation ole teknisistä tai toiminnallisista syistä välttämätöntä käyttää toiminnassaan tai sen osassa muuta palvelua.

Kunnallisten viranomaisten on niiden hoitaessa laissa niille säädettyjä tehtäviä käytettävä sellaisia tarvitsemiaan yhteisiä sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalveluja, joiden järjestämisestä vastaavat valtion viranomaiset ja joista kunnallisille viranomaisille aiheutuvat välittömät kustannukset korvataan valtion varoista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan organisaatio-, toiminta tai palvelukohtaisesti tarkempia säännöksiä yhteisten palvelujen käytön vähimmäislaajuudesta. Ennen sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen käytön vähimmäislaajuutta koskevan valtioneu-

voston asetuksen antamista asiassa on kuuluttava julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua neuvottelukuntaa.

4 §

Yhteisten palvelujen ohjaus

Valtiovarainministeriön tehtävänä on ohjata valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämistä ja palvelujen laatua sekä näiden palvelujen yhteentoimivuutta ja kokonaisarkkitehtuurin mukaisuutta, kuten julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetussa laissa on säädetty. Valtiovarainministeriö vastaa tässä laissa tarkoitettujen yhteisten palvelujen palvelutuotannon yleishallinnollisesta, strategisesta sekä tieto- ja viestintätekniisen varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjauksesta.

5 §

Valtion yhteisten perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalvelujen tuottaja

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottaa ja kehittää valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva palvelukeskus. Palvelukeskus huolehtii tehtävistään siten kuin palvelusopimuksissa on sovittu. Palvelukeskuksella voi olla myös muita tehtäviä siten kuin siitä tässä laissa tai muussa lainsäädännössä säädetään tai muun lainsäädännön nojalla määrätään.

Valtion yhteisten perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalvelujen tuottajana voi toimia myös muu valtion viranomainen, tämän lain 10 §:ssä tarkoitettua asiakkaan julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 10 §:ssä tarkoitettu sidosyksikkö tai sellainen toimija, joka tuottaa palveluja julkisista hankinnoista annetun lain 12 §:ssä tarkoitettuun tai muussa laissa säädettyyn yksinoikeuteen perustuen. Valtioneuvosto päättää muusta kuin 1 momentissa tarkoitettua palvelutuottajasta.

Tässä pykälässä tarkoitettua palvelutuottajan tehtävistä ja toimintatavoista tämän lain mukaisten palvelujen tuotannossa sekä 1 momentissa tarkoitettua palvelukeskuksen toiminnan järjestämisestä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalvelujen tuottavan palvelukeskuksen ohjaus

Edellä 5 §:ssä tarkoitettu palvelukeskus on virasto, jonka palvelutuotannossa, ohjaamisessa ja johtamisessa, seurannassa ja valvonnassa sekä rahoituksessa ja kustannuslaskennassa noudatetaan liiketoiminnallisia periaatteita. Palvelukeskuksen suoritteiden maksujen määräytymisestä säädetään 12 §:n 1 momentissa.

Palvelukeskuksen strategisesta ohjauksesta, tieto- ja viestintätekniisen varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjauksesta sekä liiketoiminnallisten periaatteiden ohjauksesta vastaa valtiovarainministeriö. Valtiovarainministeriö asettaa palvelukeskukselle pitkän aikavälin toimintalinjat ja tulostavoitteet.

Palvelukeskuksen toiminnan ohjaamisen, seurannan ja valvonnan menettelytavoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen hallitus

Valtioneuvosto asettaa palvelukeskukselle hallituksen ja määrää jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Hallitukseen kuuluu enintään kahdeksan jäsentä, joiden tulee edustaa palvelukeskuksen toiminnan kannalta keskeistä valtionhallinnon, muun julkisen hallinnon, yksityisen sektorin liikkeenjohdon sekä tieto- ja viestintätekniikan toimialan asiantuntemusta. Hallituksessa on myös henkilöstön edustus.

Hallitus ohjaa ja valvoo palvelukeskuksen toimintaa. Hallitus huolehtii palvelukeskuksen hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä siitä, että palvelukeskus toimii valtiovarainministeriön ohjauksen mukaisesti. Hallitus vastaa siitä, että viraston valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallituksen tehtävänä on erityisesti:

1) tehdä esitys palvelukeskuksen talousarvioehdotukseksi;

2) päättää palvelukeskuksen toiminta- ja taloussuunnittelusta ja tulostavoitteista valtiovarainministeriön asettamien pitkän aikavälin toimintalinjojen ja tulostavoitteiden rajoissa;

3) päättää palvelukeskuksen kehittämisestä valtiovarainministeriön asettamien pitkän aikavälin toimintalinjojen ja tulostavoitteiden rajoissa;

4) päättää palvelukeskuksen merkittävistä investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista;

5) päättää irtaimen omaisuuden myynnistä ja ostosta;

6) päättää palvelukeskuksen toimintaa ja omaisuutta koskevasta taloudellisesti merkittävästä asiasta;

7) laatia palvelukeskuksen tilinpäätös ja siihen sisältyvä toimintakertomus;

8) käsitellä ja ratkaista muut palvelukeskuksen toiminnan kannalta laajakantoiset ja merkittävät asiat.

Hallituksen päätökseksi tulee enemmistön mielipide. Jos äännet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni. Hallitus voi yksittäistapauksessa tehdä päätöksen toimitusjohtajan tehtäviin kuuluvassa asiassa.

Hallituksen jäsenen esteellisyydestä säädetään hallintolaissa (434/2003).

Hallituksen tehtävistä ja päätöksenteosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen toimitusjohtaja

Palvelukeskusta johtaa ja kehittää hallituksen nimittämä toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja huolehtii palvelukeskuksen juoksevasta hallinnosta sekä siitä, että palvelukeskuksen toiminta on tuloksellisella ja luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on huolehdittava hallituksen päätösten toimeenpanosta ja noudatettava hallituksen määräyksiä sekä annettava hallitukselle tieto palvelukeskuksen toiminnan kannalta merkittävistä toimenpiteistä ja tapahtumista. Palvelukeskuksella on toimitusjohtajan alaisuudessa toimiva johtoryhmä.

Toimitusjohtajan tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen henkilöstö

Toimitusjohtaja on virkasuhteessa palvelukeskukseen. Palvelukeskuksen muu henkilöstö on työsopimussuhteessa. Toimitusjohtajan sijaiseen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan toimitusjohtajan sijaisuutta. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

10 §

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen asiakkaat

Palvelukeskuksen asiakkaita ovat valtion virastot ja laitokset. Palvelukeskuksen asiakkaina voivat olla myös valtion liikelaitokset, muut julkisen hallinnon viranomaiset, julkisoikeudelliset laitokset, eduskunta, valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot ja julkista hallinto- tai palvelutehtävää hoitavat yritykset ja yhteisöt.

Palvelukeskuksen asiakkaista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen asiakasneuvottelukunta

Palvelukeskuksella on sen asiakasohjausta ja toiminnan kehittämistä tukeva asiakasneuvottelukunta.

Asiakasneuvottelukunnasta ja sen tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Valtion yhteisiä perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluja tuottavan palvelukeskuksen palvelujen maksullisuus ja palvelusopimukset

Palvelukeskuksen suoritteet asiakkaille ovat maksullisia. Maksujen on katettava suoritteiden tuottamisesta palvelukeskukselle aiheutuvat kokonaiskustannukset.

Palvelukeskus sopii tuottamistaan palveluista ja suoritteiden maksujen suuruudesta asiakkaiden kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa.

13 §

Valtion yhteisten sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen tuottaja

Valtion yhteisten sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen tuottajana voi toimia tähän tehtävään nimetty valtion viranomaisen, näiden palvelujen asiakkaiden julkisista hankinnoista annetun lain 10 §:ssä tarkoitettu sidosyksikkö tai sellainen toimija joka tuottaa palveluja julkisista hankinnoista annetun lain 12 §:ssä tarkoitettuun tai muussa laissa säädettyyn yksinoikeuteen perustuen.

Palvelutuottajan tehtävistä ja toimintatavoista sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen tuotannossa voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Valtion yhteisten sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen tuottajan asiakkaat

Valtion yhteisten sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen tuottajan asiakkaita voivat olla valtion virastot, laitokset ja liikelaitokset, muut julkisen hallinnon viranomaiset, julkisoikeudelliset laitokset, eduskunta, valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot ja julkista hallinto- tai palvelutehtävää hoitavat yritykset ja yhteisöt.

Palvelutuottajan asiakkaista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Varautuminen ja palvelutuotannon häiriötilanteet

Tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottajien on valmiussuunnitelmin ja normaaliolojen häiriötilanteissa tai poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä huolehdittava siitä, että toiminta ja palvelujen tuotanto jatkuvat mahdollisimman häiriöttömästi normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Ellei muussa laissa toisin säädetä, normaalioloissa ja niiden häiriötilanteissa noudatetaan tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuotannon ja käytön ensisijaisuus-, kiireellisyys- ja muussa tärkeysmäärittelyssä valtiovarainministeriön ennalta määrittelemiä periaatteita. Valtiovarainministeriön on ennen periaatteiden vahvistamista kuultava asianomaisia palvelujen tuottajia, asiakkaita ja ministeriöitä. Valtioneuvosto päättää merkitykseltään laajakantoisista ja yhteiskunnallisesti merkittävistä periaatteista.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2014.

17 §

Tehtäviä ja toimintoja koskeva siirtymäsäännös

Valtion virastojen ja laitosten perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalveluihin liittyvät tehtävät ja toiminnot on siirrettävä 5 §:ssä tarkoitettuun palvelukeskukseen kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Valtioneuvosto päättää niistä valtion virastoista ja laitoksista sekä niiden alaisista yksiköistä, joista tehtäviä ja toimintoja siirretään ja siirtojen ajankohdista.

18 §

Sopimuksia, sitoumuksia ja vireillä olevia asioita koskeva siirtymäsäännös

Tehtävien ja toimintojen siirtyessä palvelukeskukselle siirtyvät palvelukeskukselle näi-

hin tehtäviin ja toimintoihin liittyvät sopimukset ja sitoumukset ja niihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä vireillä olevat asiat.

19 §

Henkilöstöä koskeva siirtymäsäännös

Valtion virastojen ja laitosten tehtävien siirtyessä palvelukeskukselle näissä tehtävissä olevat otetaan palvelukeskukseen työ-sopimussuhteisiin. Määräaikaisessa palvelusuhteessa näissä tehtävissä oleva henkilöstö siirtyy palvelukeskukseen määräaikaisen palvelusuhteensa keston ajaksi. Henkilöiden työsuhteen katsotaan työsuhte-etuuksien määräytymisen kannalta jatkuneen valtiolla yhdenjaksoisena. Siirtyviä tehtäviä vastaavat virat lakkaavat.

Palvelukeskuksen tai ennen palvelukeskuksen toiminnan käynnistämistä valtiovarainministeriön on annettava siirtyviä tehtäviä hoitaville henkilöille kirjallinen selvitys työsuhteen keskeisistä ehdoista vähintään kuukautta ennen tehtävien siirtoa. Siirtyvää tehtävää hoitava henkilö saa muutoin sovellettavaa irtisanomisaikaa noudattamatta tai sen kestoajasta riippumatta irtisanoa virkattai työsuhteensa päättymään siirron hetkellä.

Palvelukeskuksen toimitusjohtajan nimitetään ensimmäisen kerran valtiovarainministeriö.

20 §

Yhteisten palvelujen käytön velvollisuutta koskeva siirtymäsäännös

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettun viranomaisen on otettava 2 §:n 4 momentin nojalla säädettyssä asetuksessa tarkoitettut yhteiset perustietotekniikka- ja tietojärjestelmäpalvelut käyttöön siinä laajuudessa kuin 3 §:n 4 momentin nojalla annetussa asetuksessa säädetään siinä vaiheessa, kun kyseisen viraston tai laitoksen tehtävät siirtyvät palvelukeskuksen.

Edellä 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen viranomaisten on otettava 2 §:n 4 momen-

tin nojalla säädetyssä asetuksessa tarkoitettut yhteiset sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelut käyttöön siinä laajuudessa kuin 3 §:n 4 momentin nojalla annetussa asetuksessa säädetään kahden vuoden kuluessa siitä, kun palvelu on käytettävissä ja viimeistään kun kyseistä palvelua vastaavan itsenäisesti hankitun palvelun palvelusopimus päättyy.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2013

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*